

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 12.12.2012
COM(2012) 748 final

2012/0346 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska Unii w ramach Wspólnego Komitetu utworzonego na mocy Eurośródziemnomorskiego przejściowego układu stowarzyszeniowego w sprawie wymiany handlowej i współpracy między Wspólnotą Europejską z jednej strony a Organizacją Wyzwolenia Palestyny (OWP) na rzecz Autonomii Palestyńskiej Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy z drugiej strony w odniesieniu do przyjęcia zalecenia w sprawie realizacji planu działania UE–Narodowa Władza Palestyńska w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa

UZASADNIENIE

Narodowa Władza Palestyńska (NWP) i Wspólnota Europejska (WE) po raz pierwszy nawiązały formalne stosunki w 1997 r., kiedy to WE i Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP), na rzecz Narodowej Władzy Palestyńskiej, zawarły przejściowy układ stowarzyszeniowy w sprawie wymiany handlowej i współpracy. Na podstawie tego układu w maju 2005 r. podpisano plan działania UE–Narodowa Władza Palestyńska w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS) mający obowiązywać przez okres od trzech do pięciu lat.

W tych ramach w ostatnich latach nastąpił znaczący rozwój stosunków pomiędzy UE a Palestyną: wznowiono działalność Wspólnego Komitetu, utworzono wstępnie cztery podkomitety i rozpoczęto dialog polityczny. Dzięki aktywnemu uczestnictwu i owocnej wymianie Narodowa Władza Palestyńska dowiodła swojego potencjału jako pełnoprawny partner w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS). Co się zaś tyczy UE, w swoich przełomowych konkluzjach z dnia 8 grudnia 2009 r. Rada do Spraw Zagranicznych utworzyła drogę ku wznowieniu zaangażowania UE w stosunki z Narodową Władzą Palestyńską, wyrażając gotowość UE, by „dalej rozwijać stosunki z Autonomią Palestyńską, m.in. w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa, realizując w ten sposób wspólne interesy”. Rozwój wzajemnych stosunków jest wynikiem większych możliwości w zakresie realizacji planu reform i współpracy w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa wykazanych przez stronę palestyńską.

Obecny plan działania wygaś z dniem 30 czerwca 2012 r., w związku z czym właściwe jest opracowanie nowego planu działania w oparciu o długotrwałe wsparcie UE dla wysiłków Narodowej Władzy Palestyńskiej na rzecz budowy państwa. W ramach przygotowań do nowego planu działania zwiększono liczbę podkomitetów EPS z czterech do sześciu w celu umożliwienia skutecznego monitorowania jego realizacji. Nowe podkomitety są w pełni dostosowane do założeń nowego planu działania.

Stosunki pomiędzy UE a Palestyną rozwijają się w kontekście dynamicznej sytuacji politycznej w regionie oraz zgodnie z paradygmatem wiodącej roli UE i jej wartości dodanej w zakresie globalnego ładu.

We wspólnym komunikacie do Parlamentu Europejskiego i Rady zatytułowanym „Nowa koncepcja działań w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie – przegląd europejskiej polityki sąsiedztwa” przedstawiono nowe, bardziej zróżnicowane podejście, umożliwiające każdemu z partnerów rozwój stosunków z UE w oparciu o własne aspiracje, potrzeby i możliwości, jak również w oparciu o wzajemną odpowiedzialność oraz zaangażowanie na rzecz powszechnych wartości takich jak prawa człowieka, demokracja i praworządność, a także w oparciu o zdolność realizacji wspólnie uzgodnionych priorytetów. Jak wyjaśniono we wspomnianym komunikacie, UE będzie dążyć do uproszczenia i uspoźnienia polityki i programów, koncentrując plany działania w ramach EPS oraz unijne wsparcie na mniejszej liczbie priorytetów oraz wprowadzając bardziej szczegółowe benchmarki. W nowym planie działania jasno określono priorytety uprzywilejowanego partnerstwa pomiędzy UE a Narodową Władzą Palestyńską, z pełnym uwzględnieniem szczególnej sytuacji Narodowej Władzy Palestyńskiej, jak również ograniczeń, w ramach których działa.

Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ), w ścisłej współpracy ze służbami Komisji i państw członkowskich UE, przeprowadziła wstępne rozmowy z Narodową Władzą Palestyńską, które doprowadziły do porozumienia w sprawie projektu planu działania.

Obejmuje on okres od trzech do pięciu lat. Podczas niedawnego posiedzenia Wspólnego Komitetu UE-OWP, które odbyło się w dniu 13 lutego 2012 r., strony zostały powiadomione o trwających negocjacjach technicznych dotyczących nowego wspólnego planu działań UE-NWP w ramach EPS. Obie strony poinformowały się wzajemnie o zakończeniu prowadzonych przez siebie konsultacji technicznych w drodze wymiany listów.

Plan działania UE-NWP w ramach EPS będzie zasadniczym narzędziem referencyjnym kształtującym nasze stosunki dwustronne z Narodową Władzą Palestyńską w nadchodzących latach. Europejska polityka sąsiedztwa będzie nadal pełniła rolę katalizatora i zapewniała jednolite ramy polityczne oparte m.in. na zasadach partnerstwa, wspólnej odpowiedzialności, różnicowania pomocy odpowiednio do osiągniętych wyników oraz dostosowania jej do indywidualnych potrzeb.

Komisja załącza zatem tekst wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie stanowiska, jakie ma przyjąć Unia Europejska w ramach Wspólnego Komitetu UE-OWP w odniesieniu do przyjęcia zalecenia w sprawie realizacji planu działania określonego w załączniku.

W związku z tym Komisja zwraca się do Rady o przyjęcie załączonego wniosku dotyczącego decyzji Rady.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska Unii w ramach Wspólnego Komitetu utworzonego na mocy Eurośródziemnomorskiego przejściowego układu stowarzyszeniowego w sprawie wymiany handlowej i współpracy między Wspólnotą Europejską z jednej strony a Organizacją Wyzwolenia Palestyny (OWP) na rzecz Autonomii Palestyńskiej Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy z drugiej strony w odniesieniu do przyjęcia zalecenia w sprawie realizacji planu działania UE–Narodowa Władza Palestyńska w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając decyzję Rady 97/430/WE z dnia 2 czerwca 1997 r. dotyczącą zawarcia Eurośródziemnomorskiego przejściowego układu stowarzyszeniowego w sprawie wymiany handlowej i współpracy między Wspólnotą Europejską z jednej strony a Organizacją Wyzwolenia Palestyny (OWP) na rzecz Autonomii Palestyńskiej Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy z drugiej strony, w szczególności jej art. 3 akapit drugi,

uwzględniając wniosek Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Eurośródziemnomorski przejściowy układ stowarzyszeniowy w sprawie wymiany handlowej i współpracy między Wspólnotą Europejską z jednej strony a Organizacją Wyzwolenia Palestyny (OWP) na rzecz Autonomii Palestyńskiej Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy z drugiej strony (zwany dalej „Układem”) został podpisany dnia 24 lutego 1997 r. i wszedł w życie dnia 1 lipca 1997 r.
- (2) Strony zamierzają uzgodnić nowy plan działania UE–Narodowa Władza Palestyńska w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS), który odzwierciedlałby uprzywilejowany charakter partnerstwa pomiędzy UE a Narodową Władzą Palestyńską i który wspierałby realizację Eurośródziemnomorskiego przejściowego układu stowarzyszeniowego poprzez opracowanie i uzgodnienie konkretnych środków mających na celu osiągnięcie przewidzianych w nim celów,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko Unii w ramach Wspólnego Komitetu utworzonego na mocy Eurośródziemnomorskiego przejściowego układu stowarzyszeniowego w sprawie wymiany handlowej i współpracy między Wspólnotą Europejską z jednej strony a Organizacją

Wyzwolenia Palestyny (OWP) na rzecz Autonomii Palestyńskiej Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy z drugiej strony w odniesieniu do realizacji planu działania UE–Narodowa Władza Palestyńska w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa opiera się na projekcie zalecenia Wspólnego Komitetu załączonym do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja staje się skuteczna z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

Projekt

ZALECENIE

w sprawie realizacji planu działania UE–Narodowa Władza Palestyńska w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa

Wspólny Komitet,

uwzględniając Eurośródziemnomorski przejściowy układ stowarzyszeniowy, który ustanawia stowarzyszenie między Wspólnotą Europejską z jednej strony a Organizacją Wyzwolenia Palestyny (OWP) na rzecz Autonomii Palestyńskiej Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy z drugiej strony (zwany dalej „Układem”), a w szczególności jego art. 63 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 70 Układu Strony podejmują wszelkie środki ogólne lub szczególne konieczne do wypełnienia swoich zobowiązań z tytułu Układu i dbają o osiągnięcie celów określonych w Układzie.
- (2) Strony Układu uzgodniły tekst planu działania UE–Narodowa Władza Palestyńska w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa (zwany dalej „planem działania UE–NWP w ramach EPS”).
- (3) Plan działania UE–NWP w ramach EPS będzie wspierał realizację Układu poprzez opracowanie i uzgodnienie przez Strony konkretnych środków zapewniających praktyczne wytyczne dla jego realizacji.
- (4) Plan działania ma na celu zarazem ustanowienie konkretnych środków służących wypełnieniu zobowiązań Stron określonych w Układzie i zapewnieniu szerszych ram dla dalszego zacieśnienia stosunków pomiędzy UE a Narodową Władzą Palestyńska,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

Artykuł

Wspólny Komitet zaleca, by Strony realizowały określony w załączniku plan działania UE–NWP w ramach EPS w zakresie, w jakim wymieniona realizacja ma na celu osiągnięcie celów Eurośródziemnomorskiego przejściowego układu stowarzyszeniowego, który ustanawia stowarzyszenie między Wspólnotą Europejską z jednej strony a Organizacją Wyzwolenia Palestyny (OWP) na rzecz Autonomii Palestyńskiej na Zachodnim Brzegu i w Strefie Gazy z drugiej strony.

Sporządzono w [...]

W imieniu Wspólnego Komitetu

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

PLAN DZIAŁANIA UE–NARODOWA WŁADZA PALESTYŃSKA

UZASADNIENIE POLITYCZNE

Nowy plan działania

Narodowa Władza Palestyńska i Wspólnota Europejska (WE) nawiązały po raz pierwszy formalne stosunki w 1997 r., kiedy to WE i Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP), na rzecz Narodowej Władzy Palestyńskiej, zawarły przejściowy układ stowarzyszeniowy w sprawie wymiany handlowej i współpracy. Na podstawie tego układu w maju 2005 r. podpisano plan działania UE–Narodowa Władza Palestyńska w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa. We wspomnianych ramach w ostatnich latach nastąpił znaczący rozwój stosunków pomiędzy UE a Palestyną: wznowiono działalność Wspólnego Komitetu, utworzono wstępnie cztery podkomitety i rozpoczęto dialog polityczny. Dzięki aktywnemu uczestnictwu i owocnej wymianie Narodowa Władza Palestyńska dowiodła swojego potencjału jako pełnoprawny partner w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS). Co się zaś tyczy UE, w swoich przełomowych konkluzjach z grudnia 2009 r. Rada do Spraw Zagranicznych utworzyła drogę ku wznowieniu zaangażowania UE w stosunki z Narodową Władzą Palestyńską, wyrażając gotowość UE, by „dalej rozwijać stosunki z Autonomią Palestyńską, m.in. w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa, realizując w ten sposób wspólne interesy”¹. Rozwój wzajemnych stosunków jest wynikiem większych możliwości w zakresie realizacji planu reform i współpracy w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa wykazanych przez stronę palestyńską. Pierwszym krokiem było zwiększenie liczby podkomitetów EPS w celu umożliwienia dialogu, który byłby bardziej skuteczny, lepiej wypisywał się w cele polityczne i w pełni angażował społeczeństwo obywatelskie. Z uwagi na pogłębienie dialogu i bardziej dojrzały charakter partnerstwa wspomniany nowy plan działania – oparty na długofalowym wsparciu przez UE wysiłków Narodowej Władzy Palestyńskiej na rzecz budowy państwa – stanowi właściwe ramy umożliwiające dalsze postępy.

Uprzywilejowany charakter partnerstwa pomiędzy UE a Narodową Władzą Palestyńską

W ostatnich latach stosunki pomiędzy UE a Narodową Władzą Palestyńską koncentrowały się przede wszystkim na wspieraniu starań Narodowej Władzy Palestyńskiej w zakresie budowy państwa, określonych w jej dwuletnim planie rządowym z 2009 r. „Palestyna: koniec okupacji, początek państwa” oraz w „Palestyńskim programie reform i rozwoju (PRDP) na lata 2008–2010”, które UE wspiera politycznie i finansowo. Palestyński narodowy plan rozwoju (NPR) na lata 2011–2013 stanowi konsolidację osiągnięć poprzednich programów. Strona palestyńska pracuje nad ambitnym programem reform i dokonała strategicznego

---

¹ Konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 8 grudnia 2009 r.

wyboru, zgodnie z którym UE ma być punktem oparcia dla jej rozwoju społeczno-gospodarczego. Jako największy i najbardziej przewidywalny darczyńca pomocy dla ludności palestyńskiej UE zareagowała na starania strony palestyńskiej, a unijne działania miały zasadnicze znaczenie dla pomyślnego rozwoju instytucjonalnego Narodowej Władzy Palestyńskiej. W tym względzie UE zgodziła się z oceną Banku Światowego i innych międzynarodowych instytucji finansowych zgodnie z którą, jeśli Narodowa Władza Palestyńska utrzyma obecny poziom budowania instytucji i świadczenia usług publicznych, w każdym momencie w bliskiej przyszłości będzie dobrze przygotowana do ustanowienia państwa. Ocenę tę potwierdzili darczyńcy biorący udział w posiedzeniach Komitetu Łącznikowego Ad Hoc, których gospodarzem była wysoka przedstawiciel i wiceprzewodnicząca Komisji Catherine Ashton, zorganizowanych w Brukseli w dniu 13 kwietnia 2011 r. i ponownie we wrześniu 2011 r. Na podstawie sprawozdań Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) i Banku Światowego uczestnicy potwierdzili, że w badanych kluczowych sektorach Narodowa Władza Palestyńska osiągnęła już poziom przekraczający próg koniecznego dla funkcjonowania państwa oraz że porównanie instytucji palestyńskich z instytucjami w istniejących państwach wypada korzystnie². Na posiedzeniu Komitetu Łącznikowego Ad Hoc w dniu 21 marca 2012 r. w Brukseli darczyńcy potwierdzili swoją ocenę stanu gotowości Narodowej Władzy Palestyńskiej w odniesieniu do badanych instytucji.

UE jako partner na arenie międzynarodowej w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie i na świecie

Stosunki pomiędzy UE a Palestyną rozwijają się w kontekście dynamicznej sytuacji politycznej w regionie oraz zgodnie z paradygmatem wiodącej roli UE i jej wartości dodanej w zakresie globalnego ładu, co „uwydatnia się poprzez aktywne wspieranie demokracji, rządów prawa, ochrony praw człowieka i bezpieczeństwa ludności przy jednoczesnym poszanowaniu międzynarodowych konwencji społecznych i dotyczących środowiska naturalnego, otwartego handlu oraz programu godnej pracy”³. UE aktualizuje założenia swojej polityki sąsiedztwa w odpowiedzi na zmiany zachodzące w sąsiedztwie, w szczególności wydarzenia takie jak arabska wiosna, i jest szczególnie zainteresowana aktywnym wspieraniem procesu demokratyzacji prowadzącego do stabilności i dobrobytu w regionie. Spoczywa na niej również szczególna odpowiedzialność za jego aktywne wspieranie. Ostatnie wydarzenia w sąsiedztwie ukazały w szczególności „konieczność uwzględnienia uzasadnionych aspiracji narodów w tym regionie – w tym Palestyńczyków do

---

² Streszczenie przewodniczącego, posiedzenie Komitetu Łącznikowego Ad Hoc z dnia 13 kwietnia 2011 r.

³ Globalny wymiar Europy: Nowe podejście do finansowania działań zewnętrznych UE

państwowości”⁴. Unia Europejska nadal uważnie śledzi rozwój wydarzeń związanych z inicjatywą palestyńską na forum ONZ⁵.

Narodowa Władza Palestyńska będzie jednym z pierwszych partnerów posiadających nowy plan działania odzwierciedlający nowe podejście do zmieniającej się sytuacji w sąsiedztwie oparte na zróżnicowaniu, wzajemnej odpowiedzialności, wspólnym zaangażowaniu na rzecz powszechnych wartości, prawie międzynarodowym, międzynarodowych normach w zakresie praw człowieka, demokracji i praworządności. Nowe podejście UE w odniesieniu do partnerów, którzy wyrazili gotowość i są w stanie przyjąć bardziej zaawansowane cele reform, zakłada ściślejsze powiązanie polityczne i stopniową integrację gospodarczą z unijnym rynkiem wewnętrznym. Wspomniane podejście ma bardziej zróżnicowany charakter, co umożliwia każdemu z partnerów rozwój stosunków z UE w oparciu o własne aspiracje, potrzeby i możliwości, jak również w oparciu o wzajemną odpowiedzialność, zaangażowanie na rzecz wspomnianych powszechnych wartości oraz zdolność realizacji wspólnie uzgodnionych priorytetów⁶. Podkomitety są odpowiednim narzędziem do monitorowania realizacji przedstawionych priorytetów, a wyciągane przez nie wnioski zostaną uwzględnione w pracach Wspólnego Komitetu, jak również w rocznym sprawozdaniu UE z postępów prac.

Jednocześnie UE w coraz większym stopniu dąży do kierowania dostępnych zasobów tam, gdzie są one najbardziej potrzebne oraz gdzie mogłyby przynieść największe korzyści. W związku z tym wykorzystanie przez nią instrumentów polityki zewnętrznej, których Palestyńczycy będą beneficjentami, będzie ściśle powiązane z postępami w realizacji reform. Wsparcie finansowe UE dla ludności palestyńskiej będzie zatem ściśle powiązane z kluczowymi celami politycznymi określonymi w przedmiotowym planie działania. Zgodnie z najlepszymi praktykami w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju UE i państwa członkowskie będą wzajemnie konsultować i koordynować swoje programy.

Osiągnięcie celów określonych w niniejszym planie działania zależy od możliwości stawienia czoła wyzwaniom związanym z okupacją, obecnym podziałem między Zachodnim Brzegiem i Strefą Gazy, utrzymującą się niepewnością co do stabilności palestyńskich finansów publicznych, a także brakiem postępów w toczących się izraelsko-palestyńskich negocjacjach pokojowych. Czynniki te stanowią poważne zagrożenie dla osiągnięć Narodowej Władzy Palestyńskiej.

Zaangażowanie na rzecz rozwiązania dwupaństwowego

UE potwierdza swoje zaangażowanie na rzecz rozwiązania dwupaństwowego, zakładającego utworzenie niezależnego, demokratycznego, integralnego i samodzielnego państwa Palestyny

---

⁴ Konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 23 maja 2011 r.

⁵ Konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 10 października 2011 r.

⁶ Wspólny komunikat: „Nowa koncepcja działań w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie – przegląd europejskiej polityki sąsiedztwa”.

koegzystującego z Izraelem. Poparcie UE dla perspektywy utworzenia państwa palestyńskiego oraz praw ludności palestyńskiej stanowi konkretny wyraz jej długofalowego zaangażowania na rzecz rozwiązania dwupaństwowego.

Obie strony ponawiają swoje zobowiązanie na rzecz realizacji wspólnego celu, jakim jest rozwiązanie konfliktu na Bliskim Wschodzie, w oparciu o zakres zadań, o którym mowa poniżej.

UE określiła swoje stanowisko wobec bliskowschodniego procesu pokojowego w deklaracji z Wenecji z 1980 r. i rozwinęła je następnie w poszczególnych konkluzjach Rady do Spraw Zagranicznych: z grudnia 2009 r., grudnia 2010 r., maja 2011 r. i maja 2012 r., jak również w oświadczeniu złożonym w swoim imieniu na forum Rady Bezpieczeństwa ONZ dnia 21 kwietnia 2011 r. Przywołując deklarację berlińską z 1999 r., UE potwierdza swoją gotowość do uznania, w stosownym momencie, państwa palestyńskiego. Zgodnie z oświadczeniem kwartetu bliskowschodniego z dnia 23 września 2011 r. UE będzie aktywnie wspierać wskazane dodatkowe środki na rzecz tworzenia państwowości palestyńskiej oraz wspierać – zgodnie z istniejącymi procedurami – większą niepodległość i suwerenność Narodowej Władzy Palestyńskiej w zakresie dotyczących jej spraw, w tym działania, które mogłyby ułatwić rozwój społeczny i gospodarczy strefy C.

UE potwierdza swoje wsparcie dla palestyńskiego pojednania, o którym mowa w konkluzjach Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 23 maja 2011 r. Tak długo, jak Strefa Gazy pozostaje oddzielona politycznie od obszarów Zachodniego Brzegu, UE uważa sytuację w tej strefie za niestabilną i nietrwałą.

Przywołując wcześniejsze konkluzje Rady w sprawie bliskowschodniego procesu pokojowego, UE w dalszym ciągu wzywa do natychmiastowego, trwałego i bezwarunkowego otwarcia przejść granicznych umożliwiających przepływ pomocy humanitarnej, towarów i osób do Strefy Gazy oraz z jej terytoriów, a w szczególności między Strefą Gazy a Zachodnim Brzegiem.

UE przypomina, że na okupowanych terytoriach palestyńskich zastosowanie ma międzynarodowe prawo humanitarne, w tym czwarta konwencja genewska odnosząca się do ochrony ludności cywilnej⁷. UE wzywa do pełnego przestrzegania zobowiązań w zakresie międzynarodowych praw człowieka w odniesieniu do wszystkich więźniów palestyńskich⁸.

UE podkreśla pilną potrzebę wznowienia procesu pokojowego w celu wypracowania rozwiązania dwupaństwowego, z pełnym poszanowaniem zobowiązań wynikających z planu pokojowego dla Bliskiego Wschodu oraz na podstawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ,

---

⁷ Konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 14 maja 2012 r.

⁸ Lokalne oświadczenie UE z dnia 8 maja 2012 r. w sprawie więźniów palestyńskich uczestniczących w strajku głodowym.

zasad madryckich, w tym zasady „ziemia za pokój”, wspomnianego planu pokojowego, umów zawartych dotychczas przez strony, a także arabskiej inicjatywy pokojowej za pomocą następujących działań:

- zawarcie porozumienia dotyczącego granicy pomiędzy tymi dwoma państwami – w oparciu o linię demarkacyjną z dnia 4 czerwca 1967 r. – przewidującego możliwość wymiany równorzędnych terytoriów przez strony⁹. Unia Europejska nie uzna żadnych zmian względem granic wyznaczonych przed rokiem 1967, w tym w odniesieniu do Jerozolimy, o ile nie wyrażą na nie zgody obie strony¹⁰. Unia Europejska powtarza, że osiedla, mur graniczny budowany na terenach okupowanych, burzenie domów i wysiedlenia są w świetle prawa międzynarodowego nielegalne, stanowią przeszkodę dla pokoju i zagrażają możliwości utworzenia dwóch państw. UE będzie nadal czuwać nad tym, by produkty wytwarzane na obszarze takich osiedli nie mogły korzystać z preferencyjnych warunków na mocy układu o stowarzyszeniu między UE a Izraelem oraz by działania podejmowane na ich obszarze nie były objęte żadnym rodzajem unijnego finansowania lub unijnych programów;
- biorąc pod uwagę fakt, że UE nigdy nie uznała aneksji Jerozolimy Wschodniej, należy w drodze negocjacji znaleźć sposób, by Jerozolima w przyszłości mogła stać się stolicą dwóch państw;
- słuszne, sprawiedliwe, realistyczne i uzgodnione rozwiązanie problemu uchodźców;
- ustalenia dotyczące bezpieczeństwa, które dla Palestyńczyków stanowiłyby gwarancję ich suwerenności i stanowiłyby dowód na zakończenie okupacji, a Izraelczykom zapewniłyby ochronę ich bezpieczeństwa, zapobiegając ponownym przypadkom terroryzmu i stanowiąc skuteczną odpowiedź na nowe i pojawiające się zagrożenia;
- kontrola ludności palestyńskiej nad jej zasobami naturalnymi, w tym sprawiedliwy i rozsądny podział transgranicznych zasobów wodnych, zgodnie z właściwymi normami prawa międzynarodowego, który należy przeprowadzić równoległe z innymi rozstrzygnięciami dotyczącymi ostatecznego statusu;
- współpraca na poziomie regionalnym w celu zapewnienia szeroko zakrojonego pokoju na Bliskim Wschodzie.

Unia Europejska jest nadal gotowa znacząco przyczynić się do uzgodnień pokonfliktowych.

Niniejszy plan działania obejmuje okres od trzech do pięciu lat.

---

⁹ Konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 8 grudnia 2009 r.

¹⁰ Konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 8 grudnia 2009 r.

CELE PRIORYTETOWE¹¹

- 1) **Nasilenie wysiłków na rzecz rozwiązania konfliktu na Bliskim Wschodzie w oparciu o wyżej określony zakres zadań, m.in. poprzez wspieranie wysiłków na rzecz utworzenia suwerennego państwa palestyńskiego**
- 2) **Pogłębienie dwustronnych stosunków w ramach przygotowań do ustanowienia pełnowymiarowego układu o stowarzyszeniu między UE a przyszłym państwem Palestyną**
  - Kontynuacja i rozwój dialogu politycznego na wszystkich szczeblach.
  - Ustanowienie corocznego spotkania przedstawicieli strony unijnej i palestyńskiej na wzór posiedzeń rady stowarzyszenia z udziałem innych partnerów EPS.
  - Jak najszybsze rozpoczęcie negocjacji w sprawie pełnego układu o stowarzyszeniu, który zostałby formalnie zawarty po utworzeniu państwa palestyńskiego.
  - Zacieśnienie współpracy w ramach stosunków wielostronnych, w tym poprzez wsparcie wysiłków ONZ w zakresie rozwiązywania konfliktów regionalnych oraz wspierania skutecznego multilateralizmu.
- 3) **Oparte na praworządności i poszanowaniu praw człowieka państwo palestyńskie charakteryzujące się działającą dojrzałą demokracją i odpowiedzialnymi instytucjami**
  - Ochrona prawa obywateli do korzystania z przysługujących im podstawowych wolności oraz praw człowieka, w tym wolności zgromadzeń, wolności słowa, wolności zrzeszania się, prawa do swobody przemieszczania się, wolności religii lub przekonań oraz wolności mediów, zwalczanie podżegania za pomocą odpowiednich i należycie wdrożonych krajowych ram prawnych zgodnych z normami międzynarodowymi; ochrona praw kobiet i dziewcząt, również poprzez eliminację wszelkich przepisów o dyskryminującym charakterze w ustawodawstwie krajowym.

Ramy czasowe: ciągle

Benchmarki: przyjęcie przepisów zgodnych z obowiązkami zawartymi w międzynarodowych konwencjach praw człowieka, pełne wdrożenie na okupowanych terytoriach palestyńskich przepisów dotyczących organizacji pozarządowych przyjętych w 2000 r., przyjęcie ustawodawstwa przede wszystkim o mediach, rozwój Palestyńskiej Niezależnej Komisji Praw Człowieka w zgodzie z zasadami paryskimi

---

¹¹ Orientacyjne ramy czasowe, o których mowa w „Celah priorytetowych”, dzielą się na krótkoterminowe (1 rok do 2 lat), średnioterminowe (2–3 lata), długoterminowe (3–5 lat) oraz ciągle (przez okres obowiązywania planu działania).

(rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ 48/134), pełne wdrożenie narodowego planu strategicznego w sprawie walki z przemocą wobec kobiet, udział kobiet w gospodarce, przyjęcie kompleksowej strategii na rzecz praw człowieka

Wskaźniki: sprawozdania Palestyńskiej Niezależnej Komisji Praw Człowieka, sprawozdania w sprawie wdrożenia Komitetu ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet (CEDAW) oraz na temat planu działania uzgodnionego w Stambule, sprawozdania z postępu prac w ramach EPS

Obowiązki UE: ciągłe wsparcie na rzecz społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów niepublicznych, rzecznictwo i wsparcie właściwych reform legislacyjnych i ich realizacji, wsparcie obrońców praw człowieka

- Przeprowadzenie prawdziwych demokratycznych wyborów na wszystkich szczeblach zgodnie z normami międzynarodowymi.

Ramy czasowe: krótkoterminowe, a następnie – zgodnie z prawem wyborczym

Benchmarki: aktualizacja spisu wyborców w Strefie Gazy i dalsze aktualizacje spisu wyborców na Zachodnim Brzegu, modernizacja prawa wyborczego, dekret prezydencki w sprawie kalendarza wyborczego, wybory lokalne, prezydenckie i parlamentarne, zwołanie wybieranej w demokratyczny sposób Palestyńskiej Rady Legislacyjnej nadzorującej demokratyczny rząd

Wskaźniki: konkluzje międzynarodowych i krajowych bezstronnych misji obserwacji wyborów

Obowiązki UE: wsparcie polityczne dla rozpisania wyborów, również we Wschodniej Jerozolimie, stała pomoc na rzecz Centralnej Komisji Wyborczej oraz sekretariatu Palestyńskiej Rady Legislacyjnej; ewentualne zorganizowanie unijnych misji obserwacji wyborów, działania wspierające uwolnienie uwięzionych parlamentarzystów palestyńskich¹²

- Ustanowienie niezależnego, bezstronnego i w pełni funkcjonującego systemu sądowego zgodnego z normami międzynarodowymi, gwarantującego rzetelne postępowanie sądowe, sprawiedliwy proces, a także egzekwowanie orzeczeń i decyzji sądu.

Ramy czasowe: średnio- i długoterminowe

Benchmarki: czas potrzebny do zakończenia postępowania sądowego, liczba obywateli w areszcie tymczasowym, ustanowienie pomocy prawnej, przyjęcie prawodawstwa (kodeksu karnego, prawa mediacji i arbitrażowego, wymiaru sprawiedliwości dla nieletnich, sądów administracyjnych), uregulowanie właściwości sądów wyspecjalizowanych, m.in. poprzez rozdzielenie sądów cywilnych i trybunałów bezpieczeństwa oraz ograniczenia właściwości trybunałów „wojskowych” do personelu wojskowego

---

¹² Konkluzje Rady z 23 lipca 2007 r.

Wskaźniki: sprawozdania Palestyńskiej Niezależnej Komisji Praw Człowieka, sprawozdania z postępów prac w odniesieniu do programu Seyada II lub jego następcy, ocena Misji Policyjnej Unii Europejskiej na Terytoriach Palestyńskich, sprawozdania z postępu prac w ramach EPS

Obowiązki UE: stała pomoc dla organów wymiaru sprawiedliwości

- Reforma i rozwój palestyńskiego sektora bezpieczeństwa, instytucjonalizacja demokratycznej kontroli cywilnej służb bezpieczeństwa oraz zapewnienie ich działania w pełnym poszanowaniu praw człowieka dzięki właściwym regulacjom, odpowiednim szkoleniom i mechanizmom pociągania do odpowiedzialności.

Ramy czasowe: średnioterminowe

Benchmarki: wdrożenie w sektorze bezpieczeństwa priorytetów politycznych określonych w palestyńskim narodowym planie rozwoju na lata 2011–2013, ujednoczone struktury dowodzenia i systemy planowania budżetu podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych obejmujące wszystkie agencje bezpieczeństwa na okupowanych terytoriach palestyńskich, ustanowienie inspektoratu nadzorującego wszystkie służby bezpieczeństwa i wzmocnienie odpowiedzialności publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, dostęp Palestyńskiej Niezależnej Komisji Praw Człowieka do wszystkich ośrodków zatrzymań (m.in. bezpieczeństwa wewnętrznego), również bez uprzedniej zgody

Wskaźniki: sprawozdania Palestyńskiej Niezależnej Komisji Praw Człowieka, ocena Misji Policyjnej Unii Europejskiej na Terytoriach Palestyńskich, sprawozdania z postępu prac w ramach EPS

Obowiązki UE: dalsza pomoc ze strony UE na rzecz systemu bezpieczeństwa i więziennictwa, w stosownych przypadkach również w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), szkolenia w zakresie praw człowieka, wsparcie uzgodnionych środków mających na celu rozszerzenie kompetencji dotyczących bezpieczeństwa i zakresu operacyjnego Narodowej Władzy Palestyńskiej na Zachodnim Brzegu (w obecnej strefie B i C)

- Nasilenie krajowych wysiłków na rzecz pełnego wdrożenia narodowego planu rozwoju (lata 2011–2013) i planów stanowiących jego kontynuację we współpracy z międzynarodową społecznością darczyńców.

Ramy czasowe: krótko- i średnioterminowe

Benchmarki: realizacja priorytetów określonych w narodowym planie rozwoju

Wskaźniki: sprawozdania kwartalne Ministerstwa Finansów, sprawozdania Ministerstwa Planowania i Rozwoju Administracyjnego, roczne sprawozdania monitorujące narodowy plan rozwoju, sprawozdania Banku Światowego i MFW sporządzane na potrzeby Komitetu Łącznikowego Ad Hoc

Obowiązki UE: dalsze wsparcie finansowe dla ludności palestyńskiej w szczególności przyczyniające się do stabilności finansów publicznych Narodowej

Władzy Palestyńskiej oraz dla uchodźców palestyńskich za pośrednictwem Agencji Narodów Zjednoczonych ds. Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie (UNRWA), w miarę dostępnych zasobów; zapewnienie wsparcia technicznego na rzecz wzmocnienia potencjału administracyjnego instytucji palestyńskich w związku z przygotowaniem do integracji w ramach systemu wielostronnego

4) **Osiągnięcie konsolidacji fiskalnej i zrównoważonego rozwoju gospodarczego na wszystkich okupowanych terytoriach palestyńskich**

- Kontynuacja znaczących postępów osiągniętych w zakresie tworzenia silnego systemu zarządzania finansami publicznymi poprzez zobowiązanie się do wprowadzania dalszych usprawnień w szczególności w odniesieniu do audytu zewnętrznego, wewnętrznego oraz kontroli.

Ramy czasowe: ciągle

Benchmarki: ogólna dyscyplina budżetowa, strategiczna alokacja zasobów oraz efektywne świadczenie usług, deficyt budżetowy Narodowej Władzy Palestyńskiej i stopień uzależnienia od pomocy, skuteczniejszy pobór dochodów przez Narodową Władzę Palestyńską, likwidacja dopłat do energii („wierzytelności netto”), wdrożenie reformy służby publicznej i systemu emerytalnego, przeprowadzenie oceny rozliczalności finansowej wydatków publicznych i wdrożenie związanego z nią planu działania, przyjęcie ram regulacyjnych w zakresie zamówień publicznych

Wskaźniki: sprawozdania kwartalne Ministerstwa Finansów, roczne sprawozdania monitorujące narodowy plan rozwoju, sprawozdania Banku Światowego i MFW sporządzane na potrzeby Komitetu Łącznikowego Ad Hoc

Obowiązki UE: dalsze wsparcie finansowe dla ludności palestyńskiej, powiązane z działaniami mającymi na celu wsparcie długoterminowej stabilności budżetowej Narodowej Władzy Palestyńskiej, oraz dla uchodźców palestyńskich za pośrednictwem UNRWA – w zależności od dostępnych zasobów, zapewnienie wsparcia technicznego na rzecz wzmocnienia potencjału administracyjnego instytucji palestyńskich w związku z przygotowaniem do integracji w ramach systemu wielostronnego, wsparcie skuteczności poboru dochodów przez Narodową Władzę Palestyńską, m.in. wprowadzenie udoskonalonego mechanizmu zapewniającego efektywny, przejrzysty i przewidywalny pobór należności celnych przez Izrael w imieniu Narodowej Władzy Palestyńskiej zgodnie z protokołem paryskim

- Poprawa mechanizmów administracji politycznej, zarządzania służbą cywilną i odpowiedzialności publicznej, w tym wzmocnienie zdolności w zakresie nadzoru i kontroli oraz zdolności do zwalczania nadużyć finansowych i korupcji oraz zapobiegania tym zjawiskom.

Ramy czasowe: długoterminowe

Benchmarki: wdrożenie zdecentralizowanego systemu administrowania personelem zasadniczym, decentralizacja wewnętrznego audytu rządu, Biuro Kontroli Finansowej i Administracyjnej spełniające rolę niezależnego zewnętrznego organu

audytowego zgodnego z normami Międzynarodowej Organizacji Najwyższych Organów Kontroli (INTOSAI)

Wskaźniki: sprawozdania Ministerstwa Planowania i Rozwoju Administracyjnego, sprawozdania Banku Światowego i MFW sporządzane na potrzeby Komitetu Łącznikowego Ad Hoc, sprawozdania Biura Kontroli Finansowej i Administracyjnej, oceny rozliczalności finansowej wydatków publicznych

Obowiązki UE: współprzewodnictwo grupie ds. strategii zarządzania, dalsze wsparcie finansowe w szczególności w odniesieniu do zarządzania finansami publicznymi, pełne wykorzystanie instrumentu TAIEX

- Wsparcie rozwoju konkurencyjnego palestyńskiego sektora prywatnego, m.in. poprzez ograniczenie przeszkód dla tego rozwoju, w celu ułatwienia gospodarce palestyńskiej osiągnięcia samodzielności.

Ramy czasowe: średnioterminowe

Benchmarki: przyjęcie nowych przepisów w dziedzinie prawa handlowego w celu ułatwienia działalności gospodarczej oraz inwestycji, utworzenie organów normalizacyjnych w zakresie norm prawnych i technicznych we wszystkich głównych sektorach gospodarki

Wskaźniki: uznane na całym świecie sprawozdania, takie jak sprawozdania Banku Światowego dotyczące warunków prowadzenia działalności gospodarczej „Ease of Doing Business” czy sprawozdania sporządzone w związku z „Eurośródziemnomorską kartą przedsiębiorczości”

Obowiązki UE: dalsze wsparcie finansowe, w zależności od dostępności zasobów, pełne wykorzystanie instrumentu TAIEX, dalsze poparcie dążenia Palestyny do uzyskania statusu obserwatora w Światowej Organizacji Handlu, co stanowiłoby pierwszy krok na drodze ku negocjacom w sprawie przystąpienia do tej organizacji

- W ramach wspomnianych wysiłków ogólnych – ukierunkowane wsparcie rozwoju Strefy Gazy.

Ramy czasowe: średnioterminowe

Benchmarki: wdrożenie w Strefie Gazy wskaźników sektorowych określonych w narodowym planie rozwoju

Wskaźniki: sprawozdania Ministerstwa Planowania i Rozwoju Administracyjnego sporządzane na potrzeby Komitetu Łącznikowego Ad Hoc

Obowiązki UE: wezwanie do pełnego wdrożenia zawartego w 2005 r. Porozumienia o przemieszczaniu się osób i dostępie do Strefy Gazy, rzecznicтво na rzecz całkowitego zniesienia blokady Strefy Gazy¹³, poparcie całkowitego i trwałego usunięcia przeszkód w przepływie osób i dostępie do tego terytorium jako wstępnego warunku ożywienia gospodarki palestyńskiej, dopilnowanie by Narodowa Władza

---

¹³ Konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 23 maja 2011 r.

Palestyńska mogła w pełni korzystać z istniejących już umów i instrumentów, do których jest uprawniona

- Dalszy rozwój stosunków handlowych oraz podjęcie konkretnych środków w celu ułatwienia pełnego wdrożenia przejściowego układu stowarzyszeniowego w sprawie wymiany handlowej i współpracy.

Ramy czasowe: średnioterminowe

Benchmarki: wdrożenie Porozumienia o przemieszczaniu się osób i dostępie do Strefy Gazy, konkurencyjność palestyńskiego sektora prywatnego

Wskaźniki: sprawozdania Banku Światowego i MFW sporządzane na potrzeby Komitetu Łącznikowego Ad Hoc, dane liczbowe dotyczące wymiany handlowej, w tym realizacja kontyngentów rolnych

Obowiązki UE: ciągłe wsparcie dla palestyńskiego sektora prywatnego; realizacja pakietu gospodarczego przyjętego przez ministrów państw partnerstwa eurośródziemnomorskiego, pełne wdrożenie przejściowego układu stowarzyszeniowego i porozumienia dotyczącego dalszej liberalizacji handlu produktami rolnymi, przetworzonymi produktami rolnymi oraz rybami i produktami rybołówstwa, zwiększone zaangażowanie UE w kwestii obszaru połowowego w Strefie Gazy

- Stworzenie nowoczesnego systemu kontroli granicznych w oparciu o skuteczne zintegrowane zarządzanie granicami i dalsze wsparcie rozwoju wykwalifikowanej kadry do obsługi celnej w portach międzynarodowych.

Ramy czasowe: długoterminowe

Benchmarki: przeznaczenie środków rozwojowych na administrację przejść granicznych oraz system zintegrowanego zarządzania granicami, przydział środków na zapewnienie powiązanej infrastruktury podstawowej (powiązań terytorialnych, portów, sieci transportowej), wdrożenie Porozumienia o przemieszczaniu się osób i dostępie do Strefy Gazy

Wskaźniki: ocena palestyńskiej odprawy celnej – w momencie osiągnięcia operacyjności przez odnośne służby; wsparcie/ocena zintegrowanego zarządzania granicami pod kątem ułatwienia przepływu osób i towarów przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa granic

Obowiązki UE: dalsza pomoc ze strony UE – w odpowiednich przypadkach również w ramach WPBiO, szkolenia urzędników Narodowej Władzy Palestyńskiej w związku z ich przyszłym rozlokowaniem na granicach, dalsze poparcie dążenia Palestyny do uzyskania statusu obserwatora w Światowej Organizacji Handlu, co stanowiłoby pierwszy krok na drodze ku negocjacom w sprawie przystąpienia do tej organizacji

5) Wzmocnienie starań na rzecz znacznego zmniejszenia ubóstwa i wykluczenia społecznego, w szczególności wśród najsłabszych grup społecznych, oraz wzmocnienie spójności społecznej na okupowanych terytoriach palestyńskich

- Budowa trwałego, sprawiedliwego i racjonalnego pod względem kosztów systemu zabezpieczenia społecznego.

Ramy czasowe: długoterminowe

Benchmarki: przyjęcie odpowiednich przepisów dotyczących ochrony socjalnej, w tym emerytur, rozwój krajowej bazy danych na temat ubóstwa i najsłabszych grup społecznych, pełne wdrożenie programu transferu środków pieniężnych (ang. *Cash Transfer Programme*, CTP) na Zachodnim Brzegu i w Strefie Gazy z myślą o jego włączeniu do w pełni finansowanego systemu krajowego

Wskaźniki: sprawozdania Ministerstwa Planowania i Rozwoju Administracyjnego oraz Banku Światowego sporządzane na potrzeby Komitetu Łącznikowego Ad Hoc, sprawozdania z postępu prac oraz oceny unijnych programów pomocowych UE w przedmiotowym sektorze

Obowiązki UE: dalsze wsparcie finansowe, szczególnie w zakresie reformy programów pomocy pieniężnej dla najbardziej potrzebujących Palestyńczyków w celu zapewnienia stabilnych podstaw, uwzględnienie palestyńskiego Centralnego Urzędu Statystycznego w programach pomocy regionalnej (MEDSTAT III)

- Poprawa poziomu zdrowia publicznego i zarządzania nim na okupowanych terytoriach palestyńskich zgodnie z założeniami palestyńskiej kompleksowej strategii narodowej w zakresie zdrowia, rozwiązanie problemów dotyczących infrastruktury i logistyki, finansowanie sektora opieki zdrowotnej, zasobów ludzkich w tym sektorze oraz dostępu do leków, również w Strefie Gazy.

Ramy czasowe: długoterminowe

Benchmarki: przydział środków na rozwój specjalistycznej i wysoce specjalistycznej opieki zdrowotnej, utworzenie pełniących funkcje edukacyjne szpitala przy Uniwersytecie Al Najah

Wskaźniki: sprawozdania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) i sprawozdania Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) dotyczące wskaźnika rozwoju

Obowiązki UE: przedmiotowy obszar nie należy do kluczowych sektorów objętych obecnie unijną pomocą, UE będzie jednak nadal zapewniać ogólne bezpośrednie wsparcie finansowe na rzecz Narodowej Władzy Palestyńskiej i może udzielać wsparcia w odniesieniu do konkretnych naglących problemów w zakresie sektora opieki zdrowotnej, np. pomoc w Strefie Gazy lub dla szpitali we Wschodniej Jerozolimie

6) Ułatwienie zarządzania terytorialnego i dostępu, w tym dostępu do zasobów naturalnych

- Opracowanie niezbędnych ram legislacyjnych i instytucjonalnych na potrzeby zintegrowanego systemu gospodarki wodno-ściekowej w celu zapewnienia sprawiedliwego dostępu do usług w tym zakresie oraz trwałości zasobów na wszystkich okupowanych terytoriach palestyńskich, a także udzielenie wsparcia w zakresie wdrożenia tych ram.

Ramy czasowe: długoterminowe

Benchmarki: powołanie organu regulacyjnego odpowiedzialnego za gospodarkę wodną, przydział środków na krajową, połączoną regionalnie, sieć wodociągową oraz na systemy odsalania

Wskaźniki: ocena stopnia realizacji celów w zakresie infrastruktury wodnej przyjętych w narodowym planie rozwoju (95% gospodarstw domowych podłączonych do sieci zasilającej w czystą wodę do 2013 r., 65% (Zachodni Brzeg) i 92% (Strefa Gazy) gospodarstw podłączonych do sieci kanalizacyjnej, ograniczenie strat z sieci); należy dokonać przeglądu po 2013 r.

Obowiązki UE: dalsza pomoc ze strony UE, możliwe wsparcie w ramach sąsiedzkiego funduszu inwestycyjnego (NIF)

- Nasilenie wysiłków na rzecz poprawy połączeń w ramach regionalnych i międzynarodowych sieci infrastrukturalnych (m.in. transportowych, energetycznych, wodnych, telekomunikacyjnych itp.), zwłaszcza w regionie eurośródziemnomorskim.

Ramy czasowe: długoterminowe

Benchmarki: utworzenie organu regulacyjnego w zakresie telekomunikacji propagującego konkurencję i właściwe standardy usług, inwestycje w regionalne połączenia z Egiptem/Jordanią, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego m.in. poprzez działania na rzecz odnawialnych źródeł energii, przydział środków na połączenie regionalne pomiędzy Zachodnim Brzegiem a Strefą Gazy oraz na regionalną sieć dróg

Wskaźniki: roczne sprawozdania monitorujące narodowy plan rozwoju, sprawozdania Banku Światowego sporządzane na potrzeby Komitetu Łącznikowego Ad Hoc

Obowiązki UE: dalsza pomoc ze strony UE, m.in. w ramach Instrumentu Pomocy Technicznej i Wymiany Informacji (TAIEX) oraz inicjatyw partnerstwa eurośródziemnomorskiego, potencjalne wsparcie w ramach sąsiedzkiego funduszu inwestycyjnego

- Wdrożenie polityk zrównoważonego rozwoju umożliwiających opracowanie strategii i inicjatyw pozwalających na osiągnięcie m.in.

zrównoważonego ekologicznie rozwoju gospodarczego oraz zwiększenie włączenia społecznego.

Ramy czasowe: średnioterminowe

Benchmarki: pełne wdrożenie narodowej strategii ochrony środowiska naturalnego, rozwój i przegląd odpowiednich ram prawnych i instytucjonalnych

Wskaźniki: roczne sprawozdanie monitorujące narodowy plan rozwoju

Obowiązki UE: unijna pomoc realizowana przede wszystkim poprzez budowanie zdolności i wsparcie projektów, a także za pomocą instrumentu TAIEX i inicjatyw partnerstwa eurośródziemnomorskiego

7) Poprawa jakości kształcenia, badań naukowych, innowacji i społeczeństwa informacyjnego na okupowanych terytoriach palestyńskich

- Poprawa jakości kształcenia, badań naukowych, innowacji i społeczeństwa informacyjnego na okupowanych terytoriach palestyńskich.

Ramy czasowe: długoterminowe

Benchmarki: przydział środków Narodowej Władzy Palestyńskiej na szkolnictwo podstawowe, średnie i wyższe, badania, naukę i technologię; ustanowienie krajowego funduszu na rzecz badań naukowych; rozwój infrastruktury edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz na potrzeby młodzieży, stworzenie programu e-administracji, ustanowienie organu regulacyjnego w zakresie telekomunikacji, zapewnienie lepszego połączenia palestyńskiej sieci badawczej i akademickiej z siecią GEANT (ang. *Gigabit European Advanced Network Technology*)

Wskaźniki: wskaźniki UNDP w dziedzinie edukacji, ocena realizacji odpowiednich wskaźników skolaryzacji określonych w narodowym planie rozwoju dotyczących edukacji podstawowej i szkolnictwa wyższego, liczba przyjętych wniosków zgłoszonych w ramach odpowiednich programów UE

Obowiązki UE: ułatwianie udziału palestyńskich podmiotów w odpowiednich programach UE; przedmiotowy obszar nie należy do kluczowych sektorów objętych obecnie unijną pomocą w ramach programów dwustronnych, UE będzie jednak nadal wspierała program edukacji i szkoleń zawodowych TVET (który ma zostać poddany przeglądowi w 2013 r.)

8) Wspieranie praw ludności palestyńskiej we Wschodniej Jerozolimie

- Wsparcie politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych praw ludności palestyńskiej we Wschodniej Jerozolimie, zgodnie z konkluzjami Rady do Spraw Zagranicznych z grudnia 2009 r. oraz w pełnej zgodzie z palestyńskim wielosektorowym planem rozwoju dla Jerozolimy (SMDP)

Ramy czasowe: ciągle

Benchmarki: wdrożenie wielosektorowego planu rozwoju dla Wschodniej Jerozolimy, utworzenie punktu kontaktowego OWP dla Wschodniej Jerozolimy, przywrócenie instytucji palestyńskich we Wschodniej Jerozolimie zgodnie z planem pokojowym

Wskaźniki: wskaźniki Światowej Organizacji Zdrowia/wskaźniki demograficzne dotyczące Palestyńczyków mieszkających we Wschodniej Jerozolimie, w stosownych przypadkach – inne wskaźniki rozwoju społecznego

Obowiązki UE: dalsze wsparcie unijne na rzecz programu dla Wschodniej Jerozolimy (m.in. mieszkalnictwa, rozwoju gospodarczego, podstawowych usług społecznych, praw człowieka, ochrony i promowania dziedzictwa kulturowego)

9) **Zwiększenie wysiłków na rzecz rozwoju w strefie C**

- Zwiększenie wysiłków na rzecz rozwoju w strefie C.

Ramy czasowe: ciągle

Benchmarki: inwestycje w roboty publiczne lub na rzecz instytucji w strefie C, poprawa przepływu towarów i osób, rozwój, wymiana handlowa i eksport towarów

Wskaźniki: sprawozdania palestyńskiego Ministerstwa Planowania i Rozwoju Administracyjnego sporządzane na potrzeby Komitetu Łącznikowego Ad Hoc, przyjęcie palestyńskich planów ogólnych dotyczących strefy C

Obowiązki UE: kontynuacja pomocy finansowej na rzecz rozwoju palestyńskiego w strefie C¹⁴ w celu utrzymania obecności palestyńskiej na tym obszarze, wsparcie przy opracowywaniu planów ogólnych mających na celu poprawę rozwoju całego Zachodniego Brzegu oraz utrzymanie rentowności przyszłego państwa palestyńskiego, rzecznictwo na rzecz całkowitego i trwałego usunięcia przeszkód dla przemieszczania się osób i dostępu, stanowiącego wstępny warunek ożywienia gospodarki palestyńskiej, dopilnowanie, by Narodowa Władza Palestyńska mogła w pełni korzystać z istniejących już umów i instrumentów, do których jest uprawniona. Pomoc humanitarna nadal będzie świadczona na czas, skutecznie, zawsze gdy zajdzie potrzeba oraz tam gdzie zajdzie potrzeba, oraz zgodnie z zasadami udzielania pomocy humanitarnej.

---

¹⁴ Konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 14 maja 2012 r.

ZAŁĄCZNIK: CELE UZUPEŁNIAJĄCE

A. WYMIAR POLITYCZNY

I. Dialog polityczny i współpraca

[Dialog polityczny UE-OWP]

Pogłębienie dwustronnych stosunków w ramach strategicznej wizji w kierunku w pełni zintegrowanego i suwerennego państwa palestyńskiego oraz osiągnięcie ściślejszej współpracy politycznej oraz dialogu w oparciu o wspólne wartości

- (1) Wzmocnienie politycznego i strategicznego dialogu oraz współpracy w sprawach polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz organizowanie spotkań na różnych szczeblach i na wszystkich forach¹⁵.
- (2) Ustanowienie corocznego spotkania przedstawicieli strony unijnej i palestyńskiej na wzór posiedzeń rady stowarzyszenia z udziałem innych partnerów EPS.
- (3) Jak najszybsze rozpoczęcie rokowań w sprawie pełnego układu o stowarzyszeniu, który zostałby formalnie zawarty po utworzeniu państwa palestyńskiego.
- (4) Zintensyfikowanie kontaktów między ministrami palestyńskimi i ich europejskimi odpowiednikami.
- (5) Coroczne spotkania z palestyńskimi urzędnikami wyższego szczebla w ramach Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa (KPiB) oraz dodatkowe spotkania w trybie doraźnym.
- (6) Zintensyfikowanie dialogu i współpracy w zakresie zapobiegania konfliktom, zarządzania w okresie pokoju i zarządzania kryzysowego oraz ochrony ludności.
- (7) Zacieśnianie współpracy w ramach stosunków wielostronnych, w tym poprzez wsparcie wysiłków ONZ na rzecz rozwiązywania konfliktów regionalnych oraz wspierania skutecznego multilateralizmu.
- (8) Pogłębianie współpracy w sprawach dotyczących zagrożeń dla wspólnego bezpieczeństwa, w tym w sprawach dotyczących nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia (BMR) oraz nielegalnego eksportu broni.

II. Demokracja, praworządność i dobre sprawowanie władzy

[Podkomitet ds. praw człowieka, dobrego sprawowania władzy i praworządności]

---

¹⁵ OWP i WE rozpoczęły dialog polityczny w grudniu 2008 r. w oparciu o wspólne oświadczenie w sprawie dialogu politycznego z 1997 r. Unia Europejska z zadowoleniem przyjęła wnioski o rozwój dialogu politycznego ujęte w piśmie zastępcy dyrektora generalnego Roberta Rydberga (szwedzkie ministerstwo spraw zagranicznych) oraz dyrektora Dupla del Moral (Komisja Europejska) z 10 grudnia 2009 r.

Budowa głębokiej i trwałej demokracji opartej na poszanowaniu praw człowieka i praworządności

Wybory

- (9) Przeprowadzenie prawdziwych demokratycznych wyborów na wszystkich szczeblach zgodnie z normami międzynarodowymi.
- (10) Wzmocnienie krajowych ram prawnych, które zapewnią niezależne krajowe i międzynarodowe monitorowanie wyborów i ich obserwację, w tym przez społeczeństwo obywatelskie.
- (11) Wzmocnienie roli, niezależności i możliwości Centralnej Komisji Wyborczej i zagwarantowanie wystarczających środków finansowych dla tej instytucji.
- (12) Przyjęcie odpowiednich środków zmierzających do zwiększenia udziału kobiet w życiu politycznym i obywatelskim.

Sądownictwo

- (13) Wzmocnienie wysiłków w celu utworzenia niezależnego, bezstronnego i w pełni funkcjonującego sądownictwa zgodnie z międzynarodowymi normami praw człowieka, gwarantującego rzetelne postępowanie sądowe, sprawiedliwy proces oraz egzekwowanie orzeczeń i decyzji sądu.
- (14) Rozwój prawodawstwa, ułatwienie publicznego dostępu do informacji prawnych w celu zapewnienia równego dostępu do wymiaru sprawiedliwości dla wszystkich i utworzenie funduszu pomocy prawnej w ramach właściwych struktur, aby zapewnić właściwe zarządzanie.
- (15) Uregulowanie poprzez przyjęcie i wprowadzenie w życie ustawodawstwa, jurysdykcji sądów wyspecjalizowanych, w tym przez rozdzielenie sądownictwa cywilnego i wojskowego i ograniczenie jurysdykcji sądów wojskowych do czynnego personelu wojskowego, przy jednoczesnym utrzymaniu właściwości sądów cywilnych wobec wszystkich naruszeń praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego. Poprawa możliwości prawnego zadośćuczynienia za naruszenia praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego, jak również dostęp do informacji na temat praw obywateli.
- (16) Jasne określenie zakresu obowiązków poszczególnych instytucji w sektorze wymiaru sprawiedliwości.

Bezpieczeństwo

- (17) Zintensyfikowanie reform i rozwoju palestyńskiego sektora bezpieczeństwa, zinstytucjonalizowanie cywilnego demokratycznego nadzoru nad służbami bezpieczeństwa i zapewnienie, że działają one w pełnym poszanowaniu praw człowieka poprzez należyte uregulowania i odpowiednie szkolenia.

Dobre sprawowanie władzy

- (18) Podjęcie wszelkich niezbędnych środków ustawodawczych i administracyjnych, aby opracować i wdrożyć jasny podział uprawnień między różnymi dziedzinami sektora instytucji rządowych.

- (19) Nasilenie krajowych wysiłków na rzecz pełnego wdrożenia narodowego planu rozwoju (lata 2011-2013) i planów stanowiących jego kontynuację we współpracy z międzynarodową społecznością darczyńców.
- (20) Wsparcie działań Narodowej Władzy Palestyńskiej mających na celu wdrożenie strategicznego celu krajowego dotyczącego reformy administracji publicznej w celu zapewnienia usług publicznych o wysokiej jakości i efektywności na całym jej terytorium.
- (21) Stworzenie funkcjonujących ram prawnych poprzez opracowanie planu legislacyjnego, ustanowienie przepisów służących przeglądowi kwalifikacji inicjatyw ustawodawczych w okresie rządów kryzysowych i pełnego wykorzystania instrumentu TAIEX do celów przyszłego przygotowania przepisów prawnych.

III. Prawa człowieka i podstawowe wolności

Zapewnienie poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności zgodnie ze standardami międzynarodowymi oraz wspieranie wdrażania międzynarodowych standardów dotyczących praw człowieka

Międzynarodowe prawo humanitarne i międzynarodowe prawo dotyczące praw człowieka

- (22) Zapewnienie poszanowania prawa międzynarodowego, w szczególności międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka, w tym w odniesieniu do więźniów palestyńskich i osób, wobec których zastosowano zatrzymanie administracyjne.

Tortury i inne formy okrutnego, niehumanitarnego i poniżającego traktowania

- (23) Podjęcie wszystkich niezbędnych środków, aby utrzymać całkowity zakaz stosowania tortur oraz wdrożyć wewnętrzne i zewnętrzne systemy dochodzeniowe w celu zagwarantowania pociągnięcia do odpowiedzialności osób winnych tortur i brutalnego traktowania w areszcie oraz podczas przesłuchań. Wprowadzenie niezależnych krajowych mechanizmów zapobiegania zgodnie z zasadami ustanowionymi w protokole fakultatywnym do konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur.
- (24) Rehabilitacja ośrodków zatrzymań, zgodnie ze standardami międzynarodowymi, zapewnienie dostępu do wszystkich więźniów dla prawników, rodzin i organizacji praw człowieka, a także zagwarantowanie, że odpowiednie ministerstwa, prokuratura oraz sądownictwo są w stanie regularnie monitorować ośrodki zatrzymań, aby zagwarantować właściwe wdrażanie procedur prawnych.
- (25) Zapewnienie Palestyńskiej Niezależnej Komisji Praw Człowieka dostępu do akt w zakresie dochodzeń dotyczących doniesień o torturach.

Podstawowe wolności

- (26) Ustanowienie kompleksowej palestyńskiej strategii na rzecz ochrony praw człowieka.

- (27) Przyjęcie jednolitego kodeksu karnego zgodnego z międzynarodowymi normami w zakresie praw człowieka, w tym niestosowania kary śmierci, który wzmacnia gwarancje prawne dla wszystkich podstawowych wolności. Pełne przestrzeganie faktycznego moratorium na wykonywanie kary śmierci oraz podjęcie wysiłków na rzecz moratorium ustawowego.
- (28) Położenie kresu wszystkim arbitralnym aresztowaniom i usunięcie wszystkich wymogów w zakresie poświadczenia bezpieczeństwa na podstawie przynależności politycznej w każdych okolicznościach (w tym rejestracji stowarzyszeń, naboru na stanowisko publiczne, wydawania paszportu itp.).
- (29) Zagwarantowanie, że zatrzymania dokonywane są wyłącznie w przypadku ważnych spraw karnych lub ze względów bezpieczeństwa i są oparte na nakazach aresztowania wydanych przez właściwe organy.
- (30) Ochrona praw obywateli do korzystania z podstawowych wolności oraz wykonywania obywatelskich i politycznych praw człowieka, w tym swobody zrzeszania się i zgromadzeń, wolności wyrażania opinii, wolności religii lub przekonań oraz wolności mediów poprzez odpowiednie krajowe ramy prawne dotyczące ochrony praw człowieka, zgodnie z normami międzynarodowymi. Konsolidacja Palestyńskiej Niezależnej Komisji Praw Człowieka zgodnie z zasadami paryskimi (rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ 48/134).
- (31) Ochrona praw kobiet i dziewcząt, wyeliminowanie wszelkich dyskryminujących przepisów w ustawodawstwie krajowym oraz regularne informowanie o realizacji krajowego planu strategicznego w sprawie walki z przemocą wobec kobiet, wdrożeniu konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW) oraz planu działania uzgodnionego w Stambule.
- (32) Ochrona praw dziecka oraz zapewnienie ich uwzględnienia w zakresie strategii i systemów Narodowej Władzy Palestyńskiej (w tym w zakresie systemu sądownictwa dla nieletnich) zgodnie z zasadami określonymi w konwencjach praw dziecka ONZ, w szczególności w protokole do konwencji o prawach dziecka w sprawie angażowania dzieci w konflikty zbrojne oraz konwencji nr 182 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej najgorszych form pracy dzieci.
- (33) Instytucjonalizacja mechanizmu sprawozdawczości na temat wdrażania ustawy 4/1999 dotyczącej praw osób niepełnosprawnych.
- (34) wzmocnienie ram prawnych na wszystkich poziomach w celu zwalczania rasizmu, ksenofobii i dyskryminacji.
- (35) Utrzymanie praw i ochrony obrońców praw człowieka zgodnie z deklaracją ONZ o obrońcach praw człowieka (rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 53/144).
- (36) Utrzymanie praw politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych osób żyjących na Zachodnim Brzegu Jordanu, wraz ze Wschodnią Jerozolimą i w Strefie Gazy.

Spółeczeństwo obywatelskie

- (37) Zapewnienie przestrzeni i przejrzystych procedur rejestracji dla społeczeństwa obywatelskiego, aby wzmocnić jego rolę i niezależność zgodnie z prawem krajowym oraz normami międzynarodowymi.
- (38) Wzmocnienie dialogu i konsultacji między władzami a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.
- (39) Promowanie polityki rozwojowej opartej na zasadzie uczestnictwa i krajowej odpowiedzialności za reformy wychodzącej poza odpowiedzialność rządu, poprzez ułatwianie udziału społeczeństwa obywatelskiego w sektorowym dialogu politycznym i wysiłkach w zakresie reform poprzez regularne, ustrukturyzowane, integracyjne i wielostronne konsultacje.

IV. Współpraca w zakresie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych

Walka z rasizmem i ksenofobią; walka z dyskryminacją

- (40) Wzmocnienie ram prawnych na wszystkich poziomach w celu zwalczania rasizmu, ksenofobii i dyskryminacji.
- (41) Zwalczanie przestępstw z nienawiści, w tym przypadków motywowanych islamofobią, antysemityzmem oraz christianofobią oraz innymi przekonaniem religijnymi, które mogą być podsycane propagandą rasistowską i ksenofobiczną i podżeganiem w mediach i internecie.

Migracja, azyl i zarządzanie granicami

- (42) Promowanie dialogu i współpracy w dziedzinie migracji i azylu oraz wzmocnienie zdolności w zakresie zarządzania migracją, w tym w celu wspierania pozytywnego wpływu migracji na rozwój.
- (43) Wspieranie wzmocnienia zdolności Narodowej Władzy Palestyńskiej do zarządzania granicami.

Walka z przestępczością zorganizowaną

- (44) Wzmocnienie i wdrożenie polityk krajowych mających na celu zwalczanie korupcji, zgodnie ze standardami międzynarodowymi, w szczególności poprzez działalność Komisji Antykorupcyjnej.
- (45) Wzmocnienie zdolności organów ścigania do prowadzenia dochodzeń policyjnych, zapobiegania działaniom przestępczym, w tym cyberprzestępczości, przestępstwom finansowym i praniu pieniędzy oraz ścigania takich naruszeń.
- (46) Wsparcie rozwoju zdolności do walki z przemytem nielegalnych imigrantów i handlem ludźmi, w tym zdolności do zaoferowania wsparcia dla rehabilitacji ofiar.
- (47) Rozwój szkoleń policyjnych oraz współpracy policyjnej.
- (48) Rozwój międzynarodowej współpracy w celu zapobiegania i zwalczania przestępczości zorganizowanej na podstawie instrumentów międzynarodowych, w

szczególności Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej oraz protokołów do niej (UNTOC).

- (49) Wzmocnienie współpracy w zakresie zapobiegania i zwalczania nadużyć finansowych, w tym w ochronie interesów finansowych obu stron.

Narkotyki

- (50) Wymiana informacji i najlepszych praktyk dotyczących współpracy międzynarodowej w zwalczaniu narkotyków i wspieraniu współpracy regionalnej w tej dziedzinie.
- (51) Wzmacnianie zdolności instytucjonalnych w zakresie zwalczania handlu narkotykami, w tym poprzez szkolenia odpowiednich służb i organów ścigania.

Zwalczanie terroryzmu

- (52) Wdrożenie odpowiedniego ustawodawstwa w celu zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu zgodnie ze standardami międzynarodowymi (np. Grupa Specjalna ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy), europejskimi i unijnymi.
- (53) Rozwinięcie współpracy między organami ścigania w celu zwalczania terroryzmu.
- (54) Rozwinięcie współpracy sądowej w kontekście zwalczania terroryzmu.
- (55) Zapobieganie terroryzmowi, w tym poprzez wspieranie działań mających na celu zwalczanie propagandy brutalnego ekstremizmu.
- (56) Współpraca w celu wzmocnienia roli ONZ w zwalczaniu terroryzmu w ramach działań wielostronnych, w tym poprzez pełne wdrożenie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1267/99 i nr 1373/01, wdrożenie i egzekwowanie globalnej strategii Narodów Zjednoczonych w sprawie zwalczania terroryzmu oraz konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zwalczania terroryzmu.

B. WSPÓŁPRACA GOSPODARCZA

V. Reformy gospodarcze i rozwój

[Podkomitet ds. gospodarczych i finansowych]

- (57) Dalszy postęp w kierunku ustanowienia odpowiednich ram legislacyjnych i regulacyjnych dotyczących polityki fiskalnej i reformy walutowej.
- (58) Wdrożenie polityk gospodarczych mających na celu zapewnienie stabilności makroekonomicznej i finansowej, w tym za pomocą polityki fiskalnej ukierunkowanej na zapewnienie stabilności finansów publicznych oraz odpowiednich ram nadzoru dla systemu finansowego.
- (59) Wdrażanie reform strukturalnych mających na celu wspieranie rozwoju gospodarczego i w dalszej perspektywie zwiększenie stopy trwałego wzrostu gospodarczego.

- (60) Promowanie roli sektora prywatnego na okupowanych terytoriach palestyńskich, w szczególności poprzez dążenie do większej niezależności fiskalnej i ułatwianie dostępu do systemu finansowego dla sektora prywatnego.
- (61) Poprawa otoczenia gospodarczego w celu wspierania inwestycji krajowych oraz przyciągnięcia inwestycji zagranicznych na okupowanych terytoriach palestyńskich, w szczególności we wschodniej Jerozolimie, w strefie C i w Strefie Gazy.
- (62) Wezwanie do pełnego wdrożenia porozumienia o przemieszczaniu się osób i dostępie do Strefy Gazy z 2005 r. i wspieranie całkowitego i trwałego usunięcia przeszkód w zakresie przemieszczania się osób i dostępu do Strefy Gazy, jako kluczowego czynnika wspierania ożywienia gospodarczego, integracji i rozwoju na okupowanych terytoriach palestyńskich, w tym w Strefie Gazy.

VI. Odpowiedzialność finansowa i należyte zarządzanie finansami publicznymi

[Podkomitet ds. gospodarczych i finansowych]

- (63) Ograniczenie uzależnienia od pomocy międzynarodowej:
- przyczynienie się do skutecznego, przejrzystego i przewidywalnego poboru należności celnych przez Izrael w imieniu Narodowej Władzy Palestyńskiej na mocy protokołu paryskiego¹⁶;
  - rozwój ram prawnych i instytucjonalnych oraz zdolności do wdrożenia nowoczesnego systemu podatkowego na podstawie międzynarodowych i europejskich norm podatkowych, w tym dobrych rządów w dziedzinie opodatkowania, a także zwiększanie dochodów z podatków w celu zmniejszenia deficytu budżetowego;
  - poprawa zdolności Narodowej Władzy Palestyńskiej do zarządzania granicami i pobierania opłat;
  - kontrola i racjonalizacja kosztów stałych poprzez ograniczenie wynagrodzeń w sektorze publicznym i wprowadzenie stabilnego finansowo systemu emerytalno-rentowego;
  - stopniowe wycofywanie wierzytelności netto w sektorze energii elektrycznej poprzez organizowanie struktury regulacyjnej, wzmocnienie dystrybucji, zwiększenie produkcji energii i reorganizację przesyłu energii elektrycznej.
- (64) Praca na rzecz poprawy zarządzania pomocą i koordynacji działań darczyńców.
- (65) Opracowanie i przyjęcie koniecznych ram prawnych dla przekształcenia palestyńskiej władzy monetarnej (PMA) w bank centralny.
- (66) Dalsza konsolidacja postępów w ustanowieniu stabilnego i rozliczalnego systemu zarządzania finansami publicznymi:

---

¹⁶ AHLC, Podsumowanie przewodniczącego, 18 września 2011 r.

- rozwinięcie ram prawnych w celu wzmocnienia systemów zarządzania finansami publicznymi Narodowej Władzy Palestyńskiej;
- poprawa umiejętności prognozowania i sprawozdawczości budżetowej poprzez wspieranie ustanowienia jednostki makroekonomiczno-budżetowej w Ministerstwie Finansów;
- przyjęcie i wdrożenie nowych ram regulacyjnych w dziedzinie zamówień publicznych, w tym przyjęcie i ujednoczenie przepisów wykonawczych i uregulowań prawnych dotyczących zamówień;
- zapewnienie zwiększonego nadzoru nad finansami publicznymi: Przekształcenie SAACB (Państwowe Biuro Audytu i Kontroli Administracyjnej) w niezależną instytucję kontroli zewnętrznej zgodnie ze standardami INTOSAI, o znacznych możliwościach instytucjonalnych i trwałych ramach prawnych;
- modernizacja i decentralizacja kontroli wewnętrznych Narodowej Władzy Palestyńskiej;
- wdrożenie oceny PEFA (wydatki publiczne i odpowiedzialność finansowa).

Dane statystyczne

- (67) Śledzenie rozwoju społecznego i gospodarczego na okupowanych terytoriach palestyńskich w celu dostarczania istotnych danych statystycznych potrzebnych do celów kształtowania polityki i monitorowania postępów.
- (68) Zwiększenie zdolności krajowego systemu statystycznego w dziedzinie analizy danych, rozpowszechniania i jakości danych, w tym poprawa kompletności i terminowości danych przekazywanych do Eurostatu.
- (69) Dalszy rozwój systemu statystycznego w oparciu o najlepsze praktyki międzynarodowe i rozszerzenie dotychczasowej współpracy między dwoma organami a mianowicie Eurostatem i palestyńskim Centralnym Urzędem Statystycznym (PCBS), w tym w ramach programu Medstat III, a także przyczynienie się do stworzenia regionalnej strategii w zakresie współpracy statystycznej.

VII. Kwestie związane z handlem, rolnictwem i rybołówstwem, reforma rynku i reforma regulacyjna, cła

[Podkomitet ds. handlu i rynku wewnętrznego, przemysłu, rolnictwa i rybołówstwa, cel]

Narodowa Władza Palestyńska i Unia Europejska zobowiązały się do wdrożenia działań ustalonych przez ministrów handlu w ramach Unii dla Śródziemnomorza, w tym „Eurośródziemnomorskiego planu działania dla handlu po 2010 r.” oraz „Eurośródziemnomorskiej karty przedsiębiorczości”, stanowiących wspólne dokumenty referencyjne dla śródziemnomorskich krajów partnerskich w celu pogłębienia stosunków gospodarczych i handlowych, propagowania i zwiększenia inwestycji, ułatwienia dostępu do rynku, poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej oraz rozwijania przedsiębiorczości na poziomie krajowym i w całym regionie.

VII. i. Przepływ towarów

Dwustronne stosunki handlowe

- (70) Dalszy rozwój stosunków handlowych między Unią Europejską a Narodową Władzą Palestyńską oraz podjęcie konkretnych środków w celu ułatwienia pełnego wdrożenia przejściowego układu stowarzyszeniowego w sprawie handlu i współpracy między UE a OWP (na rzecz Narodowej Władzy Palestyńskiej).
- (71) Zacieśnienie współpracy między UE, Narodową Władzą Palestyńską i Izraelem, w celu ułatwienia pełnego wdrożenia przejściowego układu stowarzyszeniowego oraz odpowiednich przepisów protokołu paryskiego.
- (72) Wdrożenie środków odnoszących się do ułatwienia handlu produktami palestyńskimi, zgodnie z decyzją podjętą w 2010 r. przez ministrów handlu w ramach Unii dla Śródziemnomorza.
- (73) Zwiększenie rozliczalności instytucji palestyńskich i dalsze wzmocnienie potencjału administracyjnego i technicznego, w tym poprzez unijne wsparcie dla budowania potencjału instytucjonalnego i w przygotowaniu na rzecz integracji w wielostronnym systemie handlu.
- (74) Zdefiniowanie i przyjęcie środków towarzyszących do celów wsparcia strukturalnego, prawnego i administracyjnego niezbędnego dla ułatwienia dostępu do rynków eksportowych, w tym zbliżenia ustawodawstwa technicznego.

Rolnictwo i rybactwo

- (75) Maksymalizacja wykorzystania i kontynuacja gwarancji pełnego wdrożenia porozumienia UEOWP w sprawie dalszej liberalizacji handlu produktami rolnymi, przetworzonymi produktami rolnymi oraz rybami i produktami rybołówstwa.
- (76) Wzmocnienie zdolności sektora publicznego i prywatnego w celu dalszego rozwoju sektora rolnictwa i sektora rybołówstwa, w szczególności wzmocnienie rozwoju i

poprawy jakości produkcji, aby umożliwić czerpanie pełnych korzyści z porozumienia UE-OWP, o którym mowa powyżej.

Kwestie sanitarne i fitosanitarne

- (77) Zwiększanie wydajności, bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt i roślin oraz dobrostanu zwierząt na okupowanych terytoriach palestyńskich poprzez reformę sektorów zwierząt i roślin oraz ułatwienie handlu, tam gdzie jest to możliwe.
- (78) Rozwój wymaganych zdolności, przepisów prawnych i infrastruktury w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu kontroli sanitarnej, fitosanitarnej oraz dotyczącej dobrostanu zwierząt w produkcji krajowej, oraz zapewnienie zgodności z wymogami w zakresie środków sanitarnych i fitosanitarnych dla rynków przywozu towarów z okupowanych terytoriów palestyńskich, w tym, w stosownych przypadkach, z wymogami UE i międzynarodowymi normami wypracowanymi w ramach Kodeksu Żywnościowego, Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE) oraz Międzynarodowej Konwencji Ochrony Roślin (IPPC).

Układ o ocenie zgodności oraz akceptacji wyrobów przemysłowych

- (79) W ramach przygotowań do negocjacji układu w sprawie oceny zgodności i akceptacji wyrobów przemysłowych:
- dostosować techniczne uregulowania i normy krajowe z europejskimi i międzynarodowymi normami dotyczącymi produktów przemysłowych w wybranych sektorach priorytetowych oraz
  - wzmocnić i zmodernizować instytucje ds. normalizacji, akredytacji, oceny zgodności, metrologii oraz nadzoru rynku do poziomu odpowiednich instytucji UE.

Współpraca regionalna

- (80) Wzmacnianie współpracy regionalnej między krajami sąsiadującymi poprzez ukończenie i wzmocnienie sieci umów o wolnym handlu w regionie eurośródziemnomorskim.
- (81) Udział we wdrażaniu we wszystkich obszarach objętych porozumieniem z Agadiru i dążenie do rozszerzenia jego zakresu na nowe obszary, takie jak usługi i inwestycje, oraz działania na rzecz przystępowania nowych członków do porozumienia.
- (82) Ułatwienie integracji Narodowej Władzy Palestyńskiej w ramach systemu handlu wielostronnego poprzez dalsze poparcie dla statusu obserwatora Palestyny jako pierwszego kroku w kierunku negocjacji w sprawie przystąpienia do Światowej Organizacji Handlu (WTO) i Światowej Organizacji Celnej (WCO) oraz poprzez stworzenie niezbędnych możliwości administracyjnych i ram prawnych i regulacyjnych służących spełnieniu wymogów WTO.

Cła

- (83) Dalszy rozwój przepisów celnych, kodeksu oraz procedur, zgodnie z zaleceniami z Palermo.

- (84) Wdrożenie konwencji regionalnej w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia.
- (85) Uczestnictwo w szczegółowym przeglądzie paneurośródziemnomorskich reguł pochodzenia w ramach regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia.
- (86) Stworzenie nowoczesnego systemu kontroli granicznej w oparciu o skuteczne zintegrowane zarządzanie granicami i dalsze wsparcie dla rozwoju kwalifikacji pracowników do obsługi celnej w międzynarodowych portach.

III. ii. Swoboda przedsiębiorczości, prawo spółek i usługi

Swoboda przedsiębiorczości i prawo spółek

- (87) Usunięcie przeszkód dla zakładania przedsiębiorstw i ich działalności.

Usługi

- (88) Zakończenie i wdrożenie strategii wspierającej konkurencyjność sektora usługowego w Palestynie, w tym uproszczenia regulacyjne oraz ułatwienia administracyjne zarówno dla sektora usług Palestyny, jak i UE.
- (89) Dążenie do stopniowego znoszenia przeszkód w świadczeniu usług na okupowanych terytoriach palestyńskich.

Rozwój usług finansowych

- (90) Rozbudowanie ram regulacyjnych dotyczących usług finansowych, w tym sektora bankowego, ubezpieczeniowego i audytowego oraz rynku papierów wartościowych.
- (91) Ułatwienie dostępu do finansowania dla MŚP i aktywacja, we współpracy z darczyńcami i organizacjami międzynarodowymi, wszystkich kanałów finansowania, takich jak systemy gwarancji kredytowych i fundusze *private equity* specjalizujące się w MŚP.

III. iii. Inne kluczowe obszary

Konkurencja

- (92) Stworzenie warunków umożliwiających konkurencję między przedsiębiorstwami UE i palestyńskimi, jak również między przedsiębiorstwami palestyńskimi i wdrożenie systemu przeciwdziałania praktykom monopolistycznym zgodnego z przepisami unijnymi.

Ochrona konsumentów

- (93) Zwiększenie zgodności przepisów prawnych dotyczących konsumenta w celu uniknięcia barier w handlu przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów.
- (94) Propagowanie wymiany informacji na temat systemów konsumenckich, w tym prawa ochrony konsumentów, bezpieczeństwa produktów konsumenckich,

egzekwowania przepisów prawnych dotyczących konsumenta, edukacji i zwiększania praw konsumentów oraz dochodzenia roszczeń przez konsumentów.

- (95) Wspieranie tworzenia niezależnych stowarzyszeń konsumenckich oraz nawiązywanie kontaktów między rzecznikami interesów konsumentów.

Turystyka

- (96) Pomoc oraz wymiana informacji i najlepszych praktyk w zakresie odnośnych polityk i projektów dotyczących zrównoważonej turystyki, przy jednoczesnym udziale wszystkich zainteresowanych podmiotów publicznych i prywatnych, w tym we Wschodniej Jerozolimie.
- (97) Ułatwienie udziału Palestyny w inicjatywach UE takich jak Europejska Sieć Przedsiębiorczości.

C. WSPÓŁPRACA SEKTOROWA

VIII. Równość szans, zatrudnienie i polityka społeczna, zdrowie publiczne

[Podkomitet ds. spraw społecznych i ochrony zdrowia]

Polityka równych szans

- (98) Zintensyfikowanie działań w celu wsparcia realizacji równości szans dla kobiet i mężczyzn oraz innych grup szczególnie wrażliwych, takich jak osoby niepełnosprawne, w administracji i w ramach różnych krajowych strategii (zatrudnienie, edukacja, zdrowie itd.).
- (99) Skuteczne zwalczanie stereotypów związanych z płcią i wszelkiego rodzaju wykluczenia kulturalnego i społecznego lub dyskryminacji.

Zatrudnienie

- (100) Zgodnie ze strategią krajową Narodowej Władzy Palestyńskiej: poprawa umiejętności palestyńskich pracowników, opracowanie i wdrożenie środków i podejścia do wspierania zatrudnienia ludzi młodych i pełne wdrożenie krajowej strategii zatrudnienia w odniesieniu do równości płci.
- (101) Zapoczątkowanie dialogu w zakresie podstawowych praw społecznych i norm pracy zmierzającego ku integracyjnemu, niedyskryminacyjnemu rynkowi pracy.
- (102) Dalsze działania na rzecz ustanowienia funkcjonującego dialogu społecznego, w szczególności rozwijanie zdolności organizacji pracodawców, szkolenie związków zawodowych i przedstawicieli pracowników w zakresie negocjacji/rokowań zbiorowych oraz w kwestiach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, przy uwzględnieniu aktualnego stanu projektu MOP-Beirut w sprawie dialogu społecznego.
- (103) Dalsze kontynuowanie wysiłków na rzecz podniesienia potencjału istniejącej obecnie komisji trójstronnej i zarządzania nią oraz propagowanie idei stworzenia szeroko zakrojonego dialogu społecznego, gospodarczego i obywatelskiego, w uzupełnieniu do trójstronnego dialogu społecznego, poprzez tworzenie instytucji obywatelskich (Rada na rzecz dialogu gospodarczego, społecznego i obywatelskiego).
- (104) Wzmocnienie zdolności inspektorów pracy, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, pracy dzieci oraz zagadnień związanych z płcią.

- (105) W ramach strategii dotyczącej palestyńskich zabezpieczeń socjalnych: strategiczna alokacja środków budżetu państwa, w tym poprzez fundusz zatrudnienia i zabezpieczeń socjalnych, w celu pokrycia kosztów podstawowych interwencji w zakresie usług socjalnych (nieskładkowych) oraz w celu opracowania i wdrożenia opartego na składkach systemu ubezpieczeń społecznych o kompleksowym zasięgu.

Włączenie społeczne i ochrona socjalna

- (106) Podjęcie konkretnych starań na rzecz znacznego zmniejszenia ubóstwa i wykluczenia społecznego, w szczególności dla najsłabszych grup społecznych oraz wzmocnienie spójności społecznej na okupowanych terytoriach palestyńskich.
- (107) Budowa zrównoważonego, sprawiedliwego i efektywnego pod względem kosztów systemu pomocy społecznej.
- (108) Poprawa i rozwój przepisów prawnych w zakresie ochrony socjalnej.
- (109) Dalszy rozwój możliwości instytucjonalnych Narodowej Władzy Palestyńskiej do zapewnienia skutecznych i efektywnych usług, w tym restrukturyzacja organizacyjna przeprowadzona przez Ministerstwo Spraw Społecznych i stopniowa decentralizację/rozdzielenie obowiązków między biurami regionalnymi.
- (110) Zwiększenie synergii między podmiotami prywatnymi i publicznymi w dziedzinie ochrony socjalnej.
- (111) Opracowanie krajowej bazy danych dotyczącej ubóstwa i grup w najtrudniejszej sytuacji oraz określenie interwencji społeczno-ekonomicznej.
- (112) Pełne wdrożenie programu transferu środków pieniężnych (CTP) na Zachodnim Brzegu i w Strefie Gazy przez dalszą poprawę skuteczności i przejrzystości świadczonych usług.

Zdrowie publiczne

- (113) Podniesienie poziomu zdrowia publicznego i zarządzania nim na okupowanych terytoriach palestyńskich, w tym również poprzez nadzorowanie wdrażania palestyńskiej strategii zdrowia w odniesieniu do problemów dotyczących infrastruktury i logistyki, finansowania sektora zdrowia, zasobów ludzkich w sektorze opieki zdrowotnej i dostępu do leków.
- (114) Dalsza współpraca, w tym w kontekście regionalnym, w dziedzinie zapobiegania i kontroli chorób zakaźnych i niezakaźnych.

IX. Badania naukowe, społeczeństwo informacyjne, sektor audiowizualny i media, edukacja, młodzież i kultura

[Podkomitet ds. badań naukowych, społeczeństwa informacyjnego, sektora audiowizualnego i mediów, edukacji, młodzieży i kultury]

Badania i innowacje

- (115) Podniesienie świadomości i zwiększenie zdolności palestyńskich instytucji badawczych w celu zwiększenia udziału w europejskiej przestrzeni badawczej oraz w programie ramowym w zakresie badań naukowych.
- (116) Rozwój zdolności naukowych i technologicznych ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania efektów badań i rozwoju technologicznego w sektorze przemysłowym i przez MŚP w celu wsparcia innowacyjności oraz współpracy między sektorem prywatnym i sektorem badań naukowych.
- (117) Stworzenie sprzyjającego otoczenia, w tym na poziomie regulacyjnym oraz działania zmierzające do ustanowienia centrów doskonałości.
- (118) Intensyfikacja dialogu dotyczącego badań naukowych i innowacji z innymi śródziemnomorskimi krajami partnerskimi oraz z UE.

Spółeczeństwo informacyjne, sektor audiowizualny i media

- (119) Wsparcie palestyńskiego członkostwa w zakresie zapewniania dostępu palestyńskiej sieci badań naukowych i edukacji do GEANT oraz dostępu do e-infrastruktur w obszarze Morza Śródziemnego.
- (120) Kontynuacja rozwoju kompleksowych ram prawnych dla sieci i usług łączności elektronicznej, w tym reguł i warunków dotyczących zezwoleń, dostępu i połączeń międzysieciowych, usług powszechnych i praw użytkownika, ochrony praw konsumenta, przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej, zarządzania widmem radiowym, orientacji kosztowej taryf.
- (121) Współpraca z eurośródziemnomorską grupą regulatorów ds. sieci łączności elektronicznej oraz organami regulacyjnymi państw członkowskich UE w zakresie zagadnień będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.
- (122) Wdrożenie przejrzystych, skutecznych i przewidywalnych ram regulacyjnych oraz kontynuacja wzmocnienia i utrzymania niezależności organu regulacyjnego w sektorze audiowizualnym.

Edukacja, młodzież i kultura

- (123) Współpraca w celu opracowania i propagowania wspólnych działań w zakresie uczenia się przez całe życie, w tym na poziomie szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia zawodowego w ramach krajowej strategii palestyńskiej mającej na celu zbliżenie do norm i praktyk unijnych, w szczególności w przypadku kobiet, osób o szczególnych potrzebach edukacyjnych oraz grup szczególnie wrażliwych.
- (124) Znaleźnienie rozwiązań dla potrzeb edukacyjnych ze szczególnym naciskiem na jakość edukacji na całym obszarze okupowanych terytoriów palestyńskich, w szczególności w strefie C, wschodniej Jerozolimy i w Strefie Gazy.
- (125) Wsparcie reformy szkolnictwa wyższego oraz wzmocnienie międzynarodowej współpracy akademickiej zgodnie z zasadami procesu bolońskiego oraz poprawa skuteczności szkolnictwa wyższego w szczególności poprzez dopasowanie oferty szkolnictwa wyższego do wymogów rynku pracy.

- (126) Wspieranie rozwoju i reformy w zakresie krajowego kształcenia zawodowego oraz systemu szkoleń w ramach krajowej strategii dotyczącej kształcenia i szkolenia technicznego i zawodowego (TVET).
- (127) Wsparcie rozwój mobilności studentów i młodzieży w szczególności między Strefą Gazy i Zachodnim Brzegiem Jordanu.
- (128) Zwiększenie wymiany młodzieży i współpraca w dziedzinie edukacji „pozaformalnej” i dialogu międzykulturowego.
- (129) Propagowanie współpracy kulturalnej na forach międzynarodowych takich jak UNESCO, między innymi w celu rozwijania różnorodności kulturowej, wspierania palestyńskiej działalności w zakresie kultury, utrzymania i podkreślenia wartości dziedzictwa kulturowego i historycznego i ochrony miejsc badań archeologicznych zgodnie z odpowiednimi normami prawa międzynarodowego.
- (130) Wzmocnienie zdolności Narodowej Władzy Palestyńskiej w zakresie polityki kulturalnej, intensyfikacja wymiany w dziedzinie kultury, w tym w kontekście imprez kulturalnych, jak również budowanie zdolności administracyjnych w sektorze kultury.
- (131) Wspieranie udziału palestyńskiego w programach w dziedzinie szkolnictwa wyższego, młodzieży i kultury wspieranych przez UE.

X. Energia, transport, zmiana klimatu, środowisko naturalne, woda

[Podkomitet ds. energii, transportu, zmiany klimatu, środowiska naturalnego, wody]

Energia

- (132) Zwiększenie bezpieczeństwa dostaw energii i dywersyfikacja źródeł, na podstawie zasad polityki energetycznej UE, w tym poprzez pełne wdrożenie palestyńskiej strategii dla sektora energetycznego i dalszą konsolidację reform sektora energii elektrycznej; wzmocnienie ram instytucjonalnych, w tym rozszerzenie uprawnień Palestyńskiej Rady Regulacyjnej; dalszy rozwój zdolności produkcji energii elektrycznej oraz krajowych i międzynarodowych sieci energetycznych.
- (133) Zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz wsparcie polityki w dziedzinie efektywności energetycznej w oparciu o prawodawstwo i najlepsze praktyki unijne.
- (134) Dalszy rozwój regionalnych inicjatyw współpracy (elektryczność, gaz, energia odnawialna, efektywność energetyczna itp.), prowadzących potencjalnie do integracji rynku regionalnego, w tym w ramach śródziemnomorskiego planu na rzecz energii słonecznej.

Transport

- (135) Opracowanie i wdrożenie narodowej strategii w dziedzinie transportu, w tym rozwoju infrastruktury transportowej, ze szczególnym uwzględnieniem dalszego zbliżenia ram legislacyjnych i regulacyjnych do norm europejskich i

międzynarodowych, w szczególności w odniesieniu do bezpieczeństwa we wszystkich rodzajach transportu.

- (136) Uczestnictwo w planowaniu i określaniu priorytetowych regionalnych projektów infrastrukturalnych w ramach przyszłej sieci transśródziemnomorskiej i połączenia międzysystemowego z transeuropejską siecią transportową.
- (137) Udział w rozwoju globalnego systemu nawigacji satelitarnej w regionie śródziemnomorskim i wykorzystania instrumentu TAIEX w celu szybszego korzystania z EGNOS (europejski system wspomaganie satelitarne) w lotnictwie cywilnym i sektorach gospodarki morskiej.

Zmiana klimatu

- (138) Wspieranie wykorzystania i wymiana danych naukowych na temat klimatu w celu zwiększenia zdolności do opracowania dobrze ukierunkowanych strategii adaptacyjnych i na rzecz włączenia kwestii adaptacji do zmian klimatu do polityki z zakresu innych dziedzin.
- (139) Wspieranie wysiłków zmierzających do dostosowania się do negatywnych skutków zmiany klimatu, w tym poprzez przyjęcie oceny stopnia dostosowania do zagrożeń, aby propagować strategie adaptacji do zmian klimatu i wdrożyć działania mające na celu dalsze zwiększenie odporności na skutki zmiany klimatu.

Środowisko

- (140) Wzmocnienie współpracy w zakresie kwestii dotyczących ochrony środowiska, w tym poprzez udział Narodowej Władzy Palestyńskiej w działaniach Europejskiej Agencji Środowiska.
- (141) Zagwarantowanie dobrego zarządzania środowiskiem naturalnym poprzez pełne wdrożenie strategii w zakresie strategii sektora ochrony środowiska poprzez zakończenie planu działania w zakresie strategii dla sektora środowiska oraz poprzez rozwój i przegląd odpowiednich ram prawnych i instytucjonalnych.
- (142) Zbliżenie do prawodawstwa UE oraz zasad dotyczących, między innymi, udzielania zezwoleń, monitorowania i kontroli, oceny oddziaływania na środowisko, jakości powietrza, zarządzania odpadami, ochrony przyrody, zanieczyszczeń przemysłowych, substancji chemicznych oraz integracji w zakresie ochrony środowiska.
- (143) Przegląd struktur instytucjonalnych sektora ochrony środowiska wraz z jasno określonym zakresem odpowiedzialności dla każdego sektora i rozpoczęcie działalności operacyjnej organu ds. egzekwowania przepisów w dziedzinie ochrony środowiska i pokrewnych przepisów i uregulowań prawnych.
- (144) Ochrona różnorodności środowiska oraz ochrona środowiska morskiego i wybrzeży poprzez rozwój odpowiednich polityk, norm, programów i systemów.
- (145) Wzmocnienie ram dla gospodarowania odpadami niebezpiecznymi i stałymi oraz rozwój systemów zarządzania sieciami kanalizacyjnymi.

Zintegrowana polityka morska

- (146) Opracowanie zintegrowanej polityki morskiej z poszanowaniem odpowiednich konwencji międzynarodowych i regionalnych (w tym dostosowanie przepisów do prawodawstwa UE) w ramach zrównoważonej perspektywy wzrostu; rozwiązywanie problemu struktur instytucjonalnych, ustanowienie stref chronionych zgodnie z przepisami Konwencji Barcelońskiej i Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego.

Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków

- (147) Opracowanie niezbędnych ram prawnych, instytucjonalnych i infrastrukturalnych dla zintegrowanego systemu gospodarki wodno-ściekowej w celu zapewnienia bardziej powszechnego świadczenia usług oraz zapewnienia odnawialności zasobów.
- (148) Zapewnienie trwałego świadczenia usług wodnych dla ludności oraz podłączenie gmin nieobjętych siecią wodną i ograniczanie wycieków wody o około 15% (aktualny poziom wycieków to 45-50%).
- (149) Wzmocnienie współpracy w kwestiach związanych z wodą, w tym poprzez udział Narodowej Władzy Palestyńskiej w działaniach „Horyzont 2020”.

D. INNE

XI. Uczestnictwo w programach i agencjach UE

- (150) Wspieranie uczestnictwa w pracach agencji UE i w programach UE dostępnych dla krajów europejskiej polityki sąsiedztwa i krajów partnerskich.
- (151) Zawarcie umowy ramowej dotyczącej udziału w programach UE dostępnych dla krajów europejskiej polityki sąsiedztwa i krajów partnerskich.
- (152) Wzmocnienie współpracy z agencjami UE w kontekście ich działań regionalnych.

XII. Wymiar finansowy

- (153) Wymiar finansowy stosunków między UE a Narodową Władzą Palestyńską uwzględnia następujące priorytety:
  - nadrzędny cel UE, jakim jest tworzenie instytucji niezależnego, demokratycznego, integralnego i samodzielnego państwa palestyńskiego współistniejącego z Izraelem w pokoju i bezpieczeństwie;
  - postępy odnotowane we wdrażaniu reform ujętych w ramach priorytetów niniejszego planu działania, w szczególności w priorytetowych sektorach określonych w programowaniu rocznym;
  - potrzeby finansowe Narodowej Władzy Palestyńskiej (i uchodźców palestyńskich poprzez UNRWA), aby umożliwić im świadczenie podstawowych usług dla ludności palestyńskiej;
  - odpowiednie nowe instrumenty i programy ustanowione przez UE w ramach jej działań zewnętrznych, uwzględniające potrzeby Narodowej Władzy Palestyńskiej, postęp odnotowany w ramach realizacji reform i jej zdolności absorpcyjne.

XIII. Monitorowanie i sprawozdania z monitorowania

Niniejszy plan działania stanowi wytyczne dla działań UE i Narodowej Władzy Palestyńskiej na najbliższe 3 do 5 lat. Plan działania zostanie przedłożony Wspólnemu Komitetowi w celu jego formalnego przyjęcia.

Wspólne organy ustanowione na mocy przejściowego układu stowarzyszeniowego będą wspierały i monitorowały realizację planu działania na podstawie okresowych sprawozdań z jego wdrażania. Podkomitety, które są powiązane z nowym planem działania, stanowią podstawowe narzędzie umożliwiające monitorowanie realizacji celów określonych w planie działania. Cele te zostaną uzupełnione poprzez ustanowienie wspólnie uzgodnionych, precyzyjnych, sekwencyjnych i możliwych do monitorowania działań o benchmarkach, które będą uzgadniane corocznie w podkomitetach.

Plan działania można regularnie zmieniać lub aktualizować, aby odzwierciedlić postępy w realizacji priorytetów w drodze decyzji Wspólnego Komitetu.

Systematyczny przegląd wdrażania wspólnie uzgodnionych celów zostanie zagwarantowany również przez regularne sprawozdania z postępów prac każdej ze stron.